

AUD • ASCULT REZOLV

Platforma prezidențială
a lui Marian Lupu

CUPRINS

Cuvânt înainte	4
1. Un Președinte european pentru Republica Moldova: patriot și apropiat de oameni, experimentat și implicat, unificator și pacificator	6
2. Dezvoltarea capitalului uman al țării	8
2.1. Protecția socială și ocrotirea familiei	8
2.2. Educația – școala potrivită pentru locul de muncă potrivit	8
2.3. Sănătatea națiunii	9
2.4. Cultura, biserica și tradițiile naționale	10
2.5. Diaspora – parte a poporului nostru	11
3. Dezvoltarea economică a Republicii Moldova	12
3.1. Mediul de afaceri. Reindustrializarea Moldovei. Locuri de muncă bune	12
3.2. Agricultură	13
3.3. Infrastructura	13
3.4. Dezvoltarea regională	14
3.5. Tehnologiile informației și comunicării	15
4. Întărirea statului – apărarea, securitatea și integritatea Republicii Moldova	16
4.1. Consolidarea justiției și combaterea corupției	16
4.2. Reforma administrației și reforma politicii	17
4.3. Ordinea publică și siguranța națională	18
4.4. Pacea socială și armonia interetnică	19
4.5. Reintegrarea Transnistriei	19
5. Calea spre Uniunea Europeană – prioritatea externă și internă a Moldovei	21
Apelul lui Marian Lupu: Alegeți un președinte al tuturor cetățenilor Moldovei	22

CUVÂNT ÎNAINTE

Republica Moldova a împlinit 25 de ani de existență. A crescut deja o generație de la momentul declarării Independenței – un bun prilej să cugetăm asupra realizărilor și nerealizărilor, dar și să gândim viitorul poporului nostru.

În 25 de ani de statalitate Republica Moldova și-a câștigat locul său între statele lumii. Suntem membri în mai multe organizații continentale și mondiale – ONU, Consiliul Europei, OMC sau OSCE. Am construit instituții democratice și am trecut prin mai multe rânduri de alegeri, care au consolidat democrația. Am reușit să realizăm tranziția de la economia planificată de tip sovietic la o economie de piață. Am dezvoltat antreprenoriatul și creativitatea națională, dar și atragerea de investiții din străinătate. Ne-am revendicat identitatea noastră statală și am demonstrat un model durabil de conviețuire cu minoritățile etnice din țară.

Din păcate, în această perioadă de timp am trăit și lucruri negative. Numărul populației s-a împușinat, fiindcă mulți dintre oamenii, mai ales, tinerii noștri au plecat să muncească în străinătate. Ritmul de dezvoltare al țării este nesatisfăcător, sărăcia rămâne o problemă mult mai mare decât este pentru alte state europene. În același timp, Republica Moldova este în continuare divizată, regiunea transnistreană rămânând separată de corpul republicii, în afara controlului autorităților constituționale ale statului.

Țara noastră este astăzi la o răscruce. După foarte multă vreme în care drumul nostru de viitor a fost neclar, în care pașii spre viitor au fost ezitanți, devine din ce în ce mai limpede că trebuie să ne asumăm o opțiune, odată pentru totdeauna. Avem nevoie de un proiect de țară, cum se spune frecvent. Dar, la acest proiect urmează să contribuim cu toții, pentru că el va marca viața tuturor.

În calitate de candidat la funcția de Președinte al țării, eu propun proiectul de țară „Dezvoltarea europeană a Republicii Moldova”! Acesta este de fapt proiectul modernizării țării noastre. Prin apropierea de Uniunea Europeană, vom crea o țară a bunăstării, a standardelor înalte de viață, un stat eficient și drept, o societate civilă activă și puternică.

Drumul european înseamnă pentru Moldova școli și spitale mai bune, copii și familii ocrotite, pensionari trăind cu demnitate, cultivarea tradițiilor noastre naționale în cadrul marii familii europene, protejarea identității etniilor minoritare, drumuri și infrastructuri moderne, producție agricolă de calitate, renașterea industriei și dezvoltarea turismului, locuri de muncă mai multe și mai bine plătite, o administrație de stat mai atentă la nevoile cetățenilor, siguranță pe străzi și în case, întărirea justiției și eliminarea corupției, înseamnă șanse mai mari pentru fiecare moldovean de a-și realiza visul său personal.

Pentru a atinge acest scop avem nevoie de mobilizarea tuturor energiilor noastre. E timpul să spunem stop certurilor și scandalurilor, crizelor politice, e timpul ca politica să fie pusă în slujba interesului național și a cetățenilor, în slujba unui viitor european prosper pentru Moldova.

1. UN PREȘEDINTELE EUROPEAN PENTRU REPUBLICA MOLDOVA

Pentru a face Moldova puternică și prosperă, avem nevoie de un președinte dedicat acestor obiective. Nu e suficient să vrei – trebuie să poți realiza practic un proiect.

Președintele trebuie să fie cel dintâi patriot al Republicii Moldova. Să-și asume responsabilitatea pentru independența, suveranitatea și integritatea teritorială a statului.

Președintele trebuie de asemenea să respecte toți cetățenii țării, oriunde ar trăi ei, oricare ar fi opțiunile lor politice, apartenența etnică, străduindu-se să le facă viața lor mai bună.

Președintele trebuie să fie aproape de cetățenii Moldovei, de durerile și de bucuriile lor. El trebuie să știe cum trăiesc oamenii obișnuiți, ce-și doresc ei, ce vor să schimbe în țara noastră pentru ca lucrurile să meargă mai bine. De aceea, președintele trebuie să umble în raioanele țării și să afle direct de la oameni ce nevoi au. Ușa președintelui trebuie să fie deschisă pentru oamenii simpli din toate localitățile țării, pentru a-i ajuta în rezolvarea problemelor lor.

Președintele trebuie să aibă experiență politică și administrativă. Atunci când este ales în funcție, el trebuie să știe din prima zi cum funcționează administrația centrală, cum se face politica externă a țării, dar și cum să se comporte în relațiile cu partidele politice. Problemele țării sunt complexe, iar Moldova are nevoie de un președinte care să știe ce se află la locul lui de muncă. Cu un președinte nesigur și nepregătit, Moldova va pierde timp prețios.

Președintele trebuie să fie un om activ, să se implice, să nu stea deoparte. Moldova nu mai vrea un președinte detașat, care să „plutească” deasupra clasei politice și să lase marile probleme ale țării în seama altora. Problemele moldovenilor trebuie să devină problemele președintelui pe care ei îl aleg. Un președinte nu le știe pe toate, dar știe mai mult decât orice om luat în parte, are consilieri, instituții cu care conlucrează, poate veni cu inițiative în Parlament, Guvern sau poate sprijini societatea civilă în demersurile ei și urmări punerea în aplicare a soluțiilor.

Moldova are nevoie de un președinte care să unească societatea, să-i țină pe oamenii împreună, nu să-i dezbină. Moldovenii s-au săturat de ceartă și scandal. Moldovenii au nevoie de un președinte care să lucreze cu Parlamentul și cu Guvernul, cu administrațiile locale pentru binele cetățenilor. M-am angajat să fiu un Președinte de nădejde pentru fiecare primar de nădejde.

Moldova are nevoie de un președinte mediator. În caz de crize economice, nemulțumiri sociale sau conflicte politice, moldovenii trebuie să știe că președintele vrea și poate lucra pentru rezolvarea problemelor. Moldovei îi trebuie un președinte care să promoveze întotdeauna stabilitatea și armonia socială. De aceea el trebuie să fie obiectiv și drept, părțile trebuie să îl recunoască de mediator, iar cuvântul său trebuie să fie echilibrat și ferm.

Eu vin în fața cetățenilor Republicii Moldova cu toată deschiderea pentru a fi un președinte patriot și apropiat de oameni, experimentat și implicat, unificator și pacificator, pentru a colabora deschis cu toți, cu instituțiile statului și întreaga societate, pentru a mișca înainte țara noastră.

Vreau să fiu Președintele cu care Moldova va deveni un stat cu adevărat european, democratic, cu supremația legii, cu instituții de stat capabile și integre, susținut de cetățeni în numele binelui comun și al realizării dorințelor fiecărui om în țara noastră.

2. DEZVOLTAREA CAPITALULUI UMAN AL ȚĂRII

2.1 Protecția socială și ocrotirea familiei

O societate unită este o societate puternică. Ca Președinte, voi susține toate măsurile care pot oferi mai multă protecție socială cetățenilor și familiilor din țara noastră. Nimeni nu trebuie lăsat fără atenție și grijă, pentru că nu are (sau nu mai are) vârsta și puterea de muncă necesare.

De ce Partidul Democrat vorbește atât de mult despre necesitatea de a ocroti familiile Moldovei? Avem două considerente de bază. Mai întâi, familia este cea care asigură perpetuarea noastră ca neam, siguranța demografică a țării, dar și oglinda în care se reflectă politicile sociale ale statului: educația copiilor, ocrotirea sănătății, pregătirea profesională a forței de muncă, asigurarea cu locuințe și condiții de trai, venitul consolidat al fiecărei gospodării, pensiile invalizilor și a celor în vârstă, asistența socială, incluziunea și asistența parentală pentru copiii orfani și această listă poate continua. Dar, nu în ultimul rând, familia păstrează și transmite din generație în generație tradițiile noastre moldovenești, identitatea, cultura și limba neamului nostru, tot ceea ce ne face să avem valoarea și mândria noastră națională. Iată de ce, pentru mine măsura tuturor lucrurilor este și va fi FAMILIA din Republica Moldova.

Ca economist, sunt conștient de faptul că baza tuturor politicilor și a protecției sociale o asigură numai o economie puternică, mai performantă. De aceea, voi avea un dialog constant cu Guvernul și Parlamentul pentru a promova acele reforme și acele măsuri care să stimuleze creșterea economică a țării noastre. Cu o economie mai puternică, vom putea să colectăm mai mulți bani la buget din care să susținem măsuri sociale pentru oameni și vom putea să asigurăm mai multe locuri de muncă mai bine plătite pentru familiile din țara noastră. Înțelegerea pe care o fac cu cetățenii este una corectă și sinceră, dar ambițioasă în același timp. Promit doar lucruri care pot fi realizate și resping măsurile populiste, care nu pot fi puse în aplicare.

2.2 Educația

Pentru a fi puternică, o societate trebuie să fie formată din oameni bine educați. Iată de ce, avem nevoie de un sistem educațional cât mai performant, în care să atragem, prin salarii decente și o infrastructură școlară bine pusă la punct, profesori cât mai bine pregătiți.

Modernizarea învățământului trebuie să continue în anii următori. Dacă vrem să facem față competiției globale, trebuie să-i pregătim pe tinerii noștri pentru provocările secolului XXI.

În acest sens, trebuie să preluăm cele mai de succes experiențe și modele din Uniunea Europeană în domeniul educației.

De asemenea, trebuie să ne asumăm standarde și obiective de școlarizare pe care să le urmărim în anii care vin. O țară care își dorește să fie parte a Uniunii Europene, trebuie să combată fenomenul abandonului școlar. Toți tinerii de până în 18 ani trebuie să aibă o școală terminată, pentru a fi capabili să facă față concurenței cu semenii lor din statele europene.

Moldova poate reuși în aceste obiective, dacă investește în educație, dacă aplică metode noi de predare, dacă introduce tehnologiile informaționale moderne în procesul de studii. Optimizările sunt necesare, dar nu prin distrugerea instituțiilor și a șanselor copiilor din Moldova, ci dimpotriva – prin orientarea sistemului spre necesitățile și felul de a fi al fiecărui copil, astfel ca el să-și poată asigura un drum bun în viață. Eu cred că toate acestea sunt posibile, iar în calitate de Președinte voi susține toate demersurile care să ducă la modernizarea noastră ca națiune.

Un aspect aparte, care trebuie să stea în vârful piramidei sistemului de instruire și de studii este știința, cu aspectele ei academice, fundamentale, dar și aplicative. Tot el trebuie să stea și la baza dezvoltării țării, în general, și a competitivității economice, în special. Sfera cercetării, Academia de Științe a Moldovei trebuie să fie scoasă din incertitudinea în care a fost plasată de politicile neclare ale statului în ultimii ani și dezvoltată ca o resursă esențială a progresului Moldovei.

2.3 Sănătatea

O Moldovă europeană pe care ne-o dorim cu toții nu poate fi imaginată fără servicii medicale de calitate. Îmi doresc ca în Republica Moldova să existe un sistem de sănătate modern, care să asigure servicii medicale de calitate cetățenilor noștri. Și oamenii să aibă acces asigurat la ocrotirea sănătății lor. Ordinea în domeniul medicinei și farmaceuticii, dar și investiția în modernizarea lor trebuie să rămână prioritară pentru mandatul viitorului șef de stat.

Ca Președinte, voi avea grijă ca Guvernul să continue lucrurile deja începute în sistemul de sănătate din țara noastră – creșterea salariilor, pentru ca medicii să nu mai fie tentați așa ușor să plece peste hotare, investiții în infrastructura spitalicească care să ofere condiții decente pentru medici și pacienți, dotarea cu echipament medical modern care să faciliteze intervenții medicale de calitate.

O altă chestiune nu mai puțin importantă este accesul tuturor cetățenilor, inclusiv a celor aflați în dificultate, la medicamente și servicii medicale de calitate. Trebuie să creăm toate condițiile pentru ca nimeni să nu fie discriminat, iar toți cetățenii noștri să beneficieze de tratamente și servicii medicale.

Sunt trei obiective speciale ale sectorului de sănătate pe care mă angajez să le urmăresc în următorii 4 ani. Primul dintre ele este asigurarea de medicamente mai ieftine, dar

și calitative, pentru cetățeni. Al doilea obiectiv este dezvoltarea asistenței medicale de urgență prin implementarea Serviciului de Urgență 112, cumpărarea de ambulanțe moderne, pregătirea echipelor de medici pentru medicina de urgență și îmbunătățirea unităților medicale pentru primirea urgențelor. Al treilea obiectiv este sporirea nivelului general de prestare a serviciilor în instituțiile medicale din țară.

2.4 Cultura, biserica și tradițiile naționale

Am fost mereu un susținător al valorilor noastre, am crezut în autenticitatea și puterea lor. Cultura, tradițiile și biserica sunt acei piloni, care ne-au făcut să rezistăm în timp și care ne permit astăzi să privim cu încredere în viitor. Nu trebuie să uităm nici faptul că tradițiile, cultura și credința au fost cele care au inspirat valul de renaștere națională din anii '80 ai secolului trecut și care au devenit apoi repere identitare ale statului nostru.

S-au făcut și se fac multe lucruri frumoase în domeniul culturii. Ministerul de resort a susținut mai multe proiecte de reabilitare a unor monumente de patrimoniu, organizează periodic festivaluri care pun în valoare tradițiile noastre și sunt întreprinși pași pentru ca ele să se regăsească în lista patrimoniului UNESCO. Consider, însă, că domeniul culturii trebuie să beneficieze de mai multe fonduri în următorii ani, fiindcă investiția în cultură merită făcută.

Eu voi asigura dezvoltarea a 4 dimensiuni din zona culturii, pe care le consider importante pentru acest sector. Primul lucru este modernizarea caselor de cultură (în special cele mai degradate din mediul rural), pentru ca actul de cultură să existe în mod activ în cât mai multe comunități locale. Al doilea lucru este motivarea suplimentară a lucrătorilor din domeniul culturii, prin creșterea salariilor, dar și prin programe de formare a resurselor umane. Al treilea lucru este reabilitarea pentru repunerea în circuitul economic și turistic a obiectivelor culturale și turistice: vechile conace boierești, muzee și altele. Cazurile conacului Mimi din raionul Anenii Noi, Manuc Bei din Hîncești, pot și trebuie să fie un exemplu de urmat. Iar al patrulea lucru este dezvoltarea industriilor culturale-creative, care pot aduce beneficii mari prin punerea în valoare a inteligenței și talentului moldovenilor în design, muzică sau televiziune.

În ceea ce privește Biserica, reafirm rolul crucial al credinței creștin-ortodoxe în istoria moldovenilor și consider că statul, care trebuie să rămână a fi laic, are obligația să sprijine Biserica în misiunea ei spirituală și socială. Susțin parteneriatul dintre stat și Biserică în domeniul asistenței sociale, atragerea Bisericii în procesul educațional, în promovarea valorilor tradiționale ale familiei, izbăvirea de viciile umane ș.a. Acțiunea Bisericii Ortodoxe și a tuturor celorlalte culte se poate întâlni în mod fericit cu nevoia statului ca cei mai vulnerabili dintre cetățenii săi să primească atât sprijin sufleteș, cât și sprijin material. De asemenea, voi fi atent la nevoile patrimoniale ale Bisericii, urmărind în special ca bisericile și mănăstirile monumente istorice să aibă parte de sprijin pentru restaurare și renovare.

2.5 Diaspora – parte a poporului nostru

O țară este puternică atunci când reușește să-și țină aproape toți cetățenii, fiecare cetățean. Avem datoria să facem totul pentru toți cei dintre noi, care au fost nevoiți să plece în afara țării, ca ei să se poată întoarce acasă. Dar și să facem așa, ca cei aflați acasă să nu mai fie nevoiți să plece peste hotare. Putem reuși în acest obiectiv al nostru prin creșterea nivelului de trai al cetățenilor și prin oferirea posibilităților ca ei să se poată dezvolta la noi acasă.

Iată de ce sunt adeptul unei apropieri rapide a Republicii Moldova de Uniunea Europeană. Cu cât mai repede ne vom integra în UE, cu atât mai repede vom crește nivelul de trai al oamenilor și vom reduce tentația lor de a pleca să-și caute un loc de muncă mai bun peste granițe.

Au fost și până acum măsuri pentru a-i atrage pe moldoveni înapoi acasă, propuse de miniștrii democrați, de altfel. Susțin aici extinderea programului PARE 1+1, prin care moldovenii din străinătate sunt stimulați să revină și să investească în țară, unde statul adaugă o parte echivalentă la investiția lor. Dar trebuie să avem și alte programe destinate tinerilor din străinătate care vor să revină în Moldova. Desigur, valorile europene includ libertatea circulației și a opțiunilor, oamenii au dreptul de a călători liber și el trebuie păstrat, sa nu-l pierdem prin compromiterea cursului european. Moldova, însă, trebuie să fie atractivă, ca oamenii să dorească să revină.

E nevoie să adunăm toate energiile noastre. Așa cum la sfârșitul anilor '80 și începutul anilor '90 ai secolului trecut, moldoveni din tot spațiul sovietic au revenit acasă să susțină crearea statului nostru, la fel avem nevoie acum de expertiza moldovenilor plecați în afara țării pentru a pune umărul la dezvoltarea Republicii Moldova. Și moldovenii trebuie să fie uniți pentru țara lor.

3. DEZVOLTAREA ECONOMICĂ A REPUBLICII MOLDOVA

Deși economia națională a crescut în mod real față de 1991, anul declarării Independenței, progresele înregistrate au fost lente și mai ales au fost mici prin comparație cu alte țări din estul Europei. Trebuie să recunoaștem deschis că Moldova este o țară săracă după standardele europene, cu o economie insuficient dezvoltată și cu un produs intern brut pe cap de locuitor de circa 7 ori mai mic decât media Uniunii Europene. Guvernările pro-europene din ultimii ani au reușit să stabilizeze situația economică, să crească numărul angajaților și să atragă investiții importante. Dar abuzurile și lăcomia unuia dintre foștii conducători ai executivului și ineficiența unor instituții ale statului au condus la o fraudă bancară de proporții care a subminat atât climatul investițional intern, cât și asistența financiară externă pentru Republica Moldova. Actualul Guvern, condus de PDM, remediază această gravă situație moștenită. Voi urmări ca justiția și structurile specializate să ducă la îndeplinire sarcinile de a sancționa criminalii și de a reîntoarce banii furați, dar și încrederea în mediul investițional din Moldova.

Reieșind din această realitate, țara noastră are nevoie de reabilitarea financiar-economică și de cel puțin un deceniu de creștere economică susținută, cu rate de creștere de 7-10% anual, pentru a recupera din decalajul de dezvoltare, care ne desparte de majoritatea țărilor europene. Eu consider că acest tur de forță național este posibil – și nu este numai posibil, dar este și obligatoriu, dacă dorim să le dăm cetățenilor noștri încrederea în viitorul statului nostru.

3.1 Mediul de afaceri și reindustrializarea Moldovei. Locuri de muncă bune

Una dintre marile probleme ale Moldovei – și cauza fundamentală a necazurilor economice grave din anii '90 – a fost decăderea industriei noastre, alături de pierderea organizării interne și a piețelor de desfacere externe pentru agricultura națională. Falimentul fabricilor din Moldova, ca și parcelarea pământurilor, cândva consolidate, a lăsat mulți moldoveni șomeri și a lipsit economia țării de partea ei cea mai importantă sub aspectul contribuției la Produsul Intern Brut.

Consider că avem nevoie de o nouă industrializare a Moldovei, de o a doua industrializare a țării, după cea din perioada sovietică. Avem nevoie de investiții pentru a crea noi locuri de muncă, locuri de muncă bine plătite, pentru ca moldovenii să rămână aici, în țară.

Guvernul actual a înțeles acest lucru și de aceea a luat măsuri concrete pentru reducerea birocrației și pentru creșterea încrederii mediului de afaceri. S-au eliminat în acest an peste 25% din actele permise necesare pentru derularea afacerilor, s-a lansat implementarea ghișeului unic pentru acte permise și s-a introdus moratoriul privind controalele de stat.

3.2 Agricultură

Agricultura este bogăția Moldovei, iar un președinte ales de întregul popor nu poate ignora această ramură economică foarte importantă.

Satul moldovenesc trebuie modernizat. El nu mai trebuie să însemne doar agricultură, ci și servicii, meșteșuguri locale, precum și o mică industrie bazată pe procesarea producției agricole și alte oportunități economice. Mediul rural are nevoie de întreprinzători care să fie încurajați și susținuți pentru a investi și a crea locuri de muncă. Este nevoie, în același timp, de simplificarea tranzacțiilor cu terenuri agricole, inclusiv de stimulente pentru consolidarea terenurilor, astfel încât să avem mai multe gospodării capabile să concureze pe piața internă și externă.

Guvernul Moldovei a făcut în acest an mai mulți pași importanți pentru a susține agricultorii. S-a reușit achitarea restanțelor pentru 2014 și 2015 la subvențiile în agricultură (489 milioane lei pentru restanțele la plata subvențiilor din 2014 și 2015), iar apoi fondul de subvenționare pentru agricultură a fost mărit cu 50% față de 2015, ajungând în acest an la 900 milioane de lei. Recent, s-a făcut apelul pentru depunerea dosarelor de compensații în contul anului viitor. S-a reușit, de asemenea, lansarea unor programe de dezvoltare agricolă precum Livada Moldovei și Agricultură Competitivă în Moldova, amândouă finanțate cu fonduri de la Banca Mondială și gândite pentru stimularea producției de fructe, respectiv pentru creșterea productivității terenurilor agricole.

O miză aparte voi pune pe valorificarea Programului European pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală pentru țările din vecinătatea Uniunii Europene (ENPARD), care face parte din angajamentul UE pentru o creștere incluzivă și recunoaște importanța potențială a agriculturii din punctul de vedere al securității alimentare, al producției sustenabile și al ocupării forței de muncă din mediul rural. ENPARD susține reformele pentru a transforma agricultura și dezvoltarea rurală într-un sector prioritar al cooperării Moldovei cu UE. Cei care sunt împotriva integrării europene, practic, sunt pentru distrugerea acestor șanse vitale pentru agricultura Moldovei.

3.3 Infrastructură

Moldova are nevoie de drumuri mai bune, de rețele de apă și gaz, de modernizarea căilor ferate, de investiții pentru dezvoltarea transportului. Anume infrastructura slab dezvoltată ori învechită e unul dintre marile obstacole în calea dezvoltării business-ului, a atragerii de investiții străine și a apropiării noastre de Uniunea Europeană.

Ca Președinte al Republicii Moldova, consider că prioritatea noastră de bază trebuie să fie cât mai buna conectare a infrastructurii noastre la infrastructura Uniunii Europene. Voi insista pe modernizarea completă și cât mai rapidă a principalelor noastre șosele, cele care ne leagă cu România și Uniunea Europeană – E58, E581, E583 și E584. Acest lucru trebuie să meargă în paralel cu modernizarea drumurilor inter-raionale, program pornit acum câțiva ani de reprezentanții PDM în Guvern. Deplasarea dintr-un centru raional în altul, sau dintr-un sat în altul, trebuie să aibă loc în condiții civilizate, pe drumuri bune, rapide și sigure.

De asemenea, consider foarte important să insistăm pe interconectarea rețelelor energetice cu rețelele din Uniunea Europeană. Trebuie să asigurăm cât mai curând o alternativă energetică reală Republicii Moldova, iar primul obiectiv pe care-l voi urmări aici va fi prelungirea gazoductului Iași – Ungheni până la Chișinău, proiect care trebuie încheiat în 2020. Al doilea lucru important în domeniul infrastructurii energetice asupra căruia îmi voi concentra atenția este legat de proiectele de eficientizare termoelectrică în municipiile Chișinău și Bălți, dar și în alte orașe. Știu că este în proces și până la sfârșitul anului 2017 urmează a fi elaborată documentația tehnică pentru noi proiecte de eficiență energetică a clădirilor publice. De asemenea, o altă problemă luată în lucru și care trebuie rezolvată este cea a apei și sanitației – pentru implementarea acestora vor fi alocate zeci de milioane euro în următorii ani, de asemenea, cu asistență occidentală.

3.4 Dezvoltarea regională

Multe activități economice și mulți cetățeni sunt concentrați, așa cum e firesc, în capitala țării. Dar Republica Moldova nu înseamnă doar Chișinăul, ci înseamnă fiecare raion, fiecare municipiu, oraș și sat de pe cuprinsul țării.

Există un dezechilibru serios și persistent între raioane și Capitală, între mediul rural și mediul urban, iar acest lucru împiedică mulți cetățeni să beneficieze de oportunitățile pe care le oferă lumea modernă. Este nevoie de un impuls mult mai serios pentru dezvoltarea raioanelor noastre, astfel încât moldovenii, oriunde s-ar afla, să aibă șanse la educație și sănătate de calitate, să aibă acces mai bun pe piața muncii și să-și poată realiza potențialul în localitățile lor de baștină.

Voi grăbi elaborarea noii legi privind dezvoltarea regională, în care să se prevadă creșterea procentului de alocare financiară din bugetul de stat către Fondul Național pentru Dezvoltare Regională, acordarea unor competențe decizionale sporite Consiliilor Regionale pentru Dezvoltare (care coordonează cele 3 regiuni de dezvoltare existente – Nord, Centru și Sud) și elaborarea mecanismelor de cofinanțare a proiectelor de cooperare transfrontalieră pentru creșterea șanselor de a atrage finanțări europene în regiuni.

În plus, voi urmări personal realizarea în termen, până în 2018, a proiectului de construcție de locuințe sociale în țară, care prevede construirea a 700 de apartamente pentru persoane socialmente vulnerabile, precum și pentru tineri specialiști din educație și

sănătate. Voi cere să fie depuse eforturi pentru a extinde acest program. Este calea de a dezvolta orașele și orașele Moldovei, ca ele să ofere facilități urbane tuturor doritorilor și, mai ales, tinerelor familii, să atragă investiții serioase în raioane, să faciliteze mediul economic și crearea de locuri de muncă.

3.5 Tehnologia informației și comunicațiilor

Locul Moldovei în noua economie regională, continentală, dar chiar și globală depinde de dezvoltarea tehnologiilor informației și comunicării. Acesta este unul dintre domeniile în care țara noastră are infrastructura necesară și potențialul de a înregistra progrese constante.

Sectorul IT este deja important, beneficiază de condiții fiscale avantajoase oferite de stat și, nu întâmplător, viteza internetului plasează Moldova pe unul dintre locurile fruntașe în lume.

Consider că în acest an am făcut doi importanți pași înainte în domeniul tehnologiei informației. Parlamentul a adoptat Legea privind accesul pe proprietăți și utilizarea partajată a infrastructurii asociate rețelelor publice de comunicații electronice, pregătind astfel un salt important în domeniul comunicațiilor electronice prin crearea condițiilor pentru modernizarea infrastructurii IT și pentru dezvoltarea pieței în domeniu. De asemenea, s-a adoptat Legea privind parcurile industriale IT (inclusiv în regim virtual), care prevede un impozit unic de 7% din venit, ceea ce va oferi un nou impuls sectorului și investițiilor străine în tehnologiile comunicației.

Președintele are obligația să fie constant în contact cu acest domeniu și să se asigure că instituțiile publice își îndeplinesc așa cum trebuie atribuțiile. Voi veghea de aceea personal ca strategia Moldova Digitală 2020 să realizeze toate obiectivele propuse, inclusiv introducerea internetului de mare viteză în localitățile rurale, precum și accesul rapid la internet pentru majoritatea gospodăriilor din țara noastră.

Sprijin, în același timp, proiectul pentru operaționalizarea Centrului de Excelență în domeniul tehnologiei informației și comunicațiilor Tekwill, cu o capacitate de 1.000 de studenți anual, precum și proiectul Start-Up Moldova, care urmărește acordarea de finanțare noilor companii IT din țară. Voi urmări, de asemenea, cu atenție reforma sistemului de instruire și examinare a conducătorilor auto, astfel încât să existe transparență și corectitudine în acest proces.

4. ÎNTĂRIREA STATULUI REPUBLICA MOLDOVA

4.1 Consolidarea justiției și combaterea corupției

Lupta cu corupția și consolidarea justiției trebuie să fie o prioritate pentru următoarea perioadă. Corupția slăbește instituțiile noastre, afectează sistemul nostru de valori și atentează la chiar securitatea statului nostru. Iată de ce, avem nevoie să luptăm prin toate mijloacele legale pentru combaterea acestui fenomen.

Actuala guvernare a adoptat deja mai multe măsuri care au ca scop consolidarea sistemului de justiție și combaterea corupției. Noua Lege a Procuraturii este conformă recomandărilor Comisiei de la Veneția, iar pachetul de legi pe integritate a ținut cont de recomandările partenerilor externi ai Republicii Moldova. Acestea, dar și alte măsuri au adus deja primele rezultate în lupta cu corupția. Mai mulți magistrați sunt cercetați penal, iar acest lucru fără precedent a fost posibil datorită reformelor, pe care actuala guvernare le-a pus în aplicare.

Ca Președinte, voi susține în continuare consolidarea justiției, garantând pentru numirea în funcție a unor magistrați integri, cu o reputație impecabilă. Și voi fi în dialog permanent cu Parlamentul, Guvernul, Curtea Supremă de Justiție și Consiliul Superior la Magistraturii pentru ca în țara noastră să fie adoptate pas cu pas standardele europene în domeniul justiției.

Organele competente ale statului, inclusiv Ministerul Afacerilor Interne, urmează să dezvolte programe sociale și de mediatizare pentru a implica cetățenii în eradicarea corupției. Voi cere să avem programe speciale, bine aranjate din punct de vedere financiar, de protecție a martorilor și a persoanelor care constată, reclamă și dovedesc faptele de corupție.

Voi solicita să fie redus formalismul în justiție și să fie asigurată independența reală a organelor de drept, astfel ca ele să investigheze eficient cazurile de corupție, să asigure dreptatea pentru oameni, dar nu hârtii procedurale fără efect.

Se impune consolidarea capacităților instituțiilor responsabile de asigurarea respectării legislației penale, prin revizuirea rolurilor și responsabilităților acestora, pregătirea profesională și specializarea judecătorilor, procurorilor, ofițerilor de urmărire penală și altor specialiști în domeniu.

În același timp, voi veghea atent ca organele de drept să nu revină la practica de efectuare a controalelor haotice asupra agenților economici, pretinzând beneficii ilegale în baza acestor presiuni abuzive.

Cei care încălca legea, nu vor fi protejați în niciun fel - ei vor trebui să răspundă în fața legii. Acesta este angajamentul pe care vreau să-l fac în fața cetățenilor Republicii Moldova.

4.2 Reforma administrației și reforma politicii

Un stat supracentralizat și excesiv de birocratizat este un stat ineficient. Mai mult decât atât, o birocrăție excesivă este o sursă de corupție, generând nemulțumiri între cetățeni și în mediul de afaceri. Iată de ce, ca președinte voi susține toate măsurile de reformă a administrației publice centrale și locale, care să crească calitatea serviciilor publice și care să reducă birocrăția.

Voi fi aliatul Guvernului în procesul de reformare a administrației publice centrale, care va însemna și reducerea numărului de ministere. Avem nevoie de un aparat central suplu și bine organizat, care să fie cât mai eficient.

De asemenea, voi susține procesul de descentralizare administrativă. Suntem o țară prea centralizată, iar acest lucru blochează inițiativele de jos, de la nivel local. Trebuie să schimbăm acest sistem și să oferim posibilitatea comunităților locale să-și decidă singure prioritățile și direcțiile de dezvoltare. Acest lucru va permite, pe de o parte, o mai bună gestionare a problemelor locale, iar, pe de altă parte, va alinia țara noastră la modelul european de organizare și funcționare administrativă. Statul trebuie să fie în slujba cetățenilor și nu invers.

Sunt conștient că aceste transformări nu sunt posibile fără o reformă reală a partidelor politice. Ca Președinte voi susține și încuraja demersurile partidelor de a se reforma și de a deveni mai atente la ceea ce vor și așteaptă oamenii de la politicieni. Avem nevoie de partide politice libere de corupție, de partide responsabile, care să aibă viziune și curaj în luarea deciziilor de care oamenii și țara noastră au nevoie.

4.3 Ordine publică și siguranță națională

O democrație autentică este cea în care statul este suficient de puternic pentru a impune ordinea publică și respectul pentru lege. Iată de ce, voi pleda pentru consolidarea instituțiilor statului și pentru combaterea tuturor amenințărilor la adresa cetățenilor noștri, finalizarea reformei în justiție, asigurarea egalității tuturor în fața legii, a statului de drept.

Actuala guvernare a reușit să adopte o serie de măsuri prin care a consolidat instituțiile care asigură ordinea publică. A fost adoptată Strategia privind dezvoltarea Poliției pentru perioada 2016-2020 și a fost creat Serviciul de Urgență 112, care urmează să fie implementat după standarde europene.

Susțin pentru următorii ani două priorități în privința activității de poliție. În primul rând, consider necesară dotarea personalului polițienesc din prima linie cu echipamentele și mijloacele speciale moderne. Aceste noi dotări sunt esențiale pentru îndeplinirea mai bună a misiunii Poliției. În al doilea rând, consider importantă îmbunătățirea capacității de pregătire a personalului de poliție, iar crearea unui centru special în acest sens, cu asistență externă, va ajuta acestui obiectiv. Cetățenii vor avea astfel mai multă încredere în forțele de ordine publică și în capacitatea acestor forțe de a-i apăra de infractori.

Pe de altă parte, liderii politici trebuie să fie conștienți de rolul pe care îl pot juca în asigurarea ordinii și să nu stimuleze conflicte ce pot escalada, ducând la dezordine și haos în țară. De aceea, voi face totul pentru ca instituțiile fundamentale ale statului - Președinția, Guvernul și Parlamentul - să colaboreze între ele și să asigure stabilitatea în societatea noastră.

Pentru a întări securitatea statului nostru, voi pleda pentru menținerea neutralității Republicii Moldova. Nu vrem să fim parte a unor blocuri militare sau a unor confruntări militare și credem că drumul cel mai bun pentru asigurarea securității naționale nu este cel al armelor, ci al dialogului diplomatic. Mesajul nostru este, deci, unul al păcii și al bunei înțelegeri cu toate statele din regiune și din lume.

În același timp, în calitate de comandant suprem voi accelera profesionalizarea Forțelor Armate. Avem nevoie de o armată compactă, modernă bine instruită și dotată. În perioada în care am îndeplinit interimatul funcției de șef al statului am acordat importanța cuvenită domeniului apărării, am susținut noile strategii de apărare și securitate ale statului. Voi utiliza Consiliul Suprem de Securitate ca să întărim atât instituțiile securității de stat, cât și pentru a elimina vulnerabilitățile ce ne afectează, de exemplu același fenomen al corupției.

În contextul actualei crize a migrației devine tot mai importantă capacitatea de a proteja inteligent și eficient frontierele de stat. De aceea, voi cere extinderea sistemului de supraveghere fixă și dotarea Poliției de frontieră cu tehnologii informaționale de ultimă generație.

4.4 Pacea socială și armonia interetnică

O țară nu poate merge înainte pe drumul dezvoltării dacă este dezbinată. Iată de ce unul din obiectivele mele ca Președinte va fi să consolidez societatea în jurul unor obiective comune.

Eu cred că acest obiectiv este integrarea europeană a țării. Drumul către Europa este drumul către un trai mai bun, către legi care funcționează, către libertăți individuale și colective. Este drumul care poate asigura reale beneficii pentru toate persoanele din țara noastră, indiferent de etnie sau statut social. Moldoveni, ruși, ucraineni, găgăuzi – cu toții vom avea numai de câștigat din apropierea de Uniunea Europeană.

Mai mult, integrarea europeană ne va ajuta în asigurarea tuturor drepturilor pentru minoritățile etnice. Ne dorim să facem parte din acest spațiu pentru că el poate asigura păstrarea și dezvoltarea culturii fiecărui grup etnic din țara noastră. Sunt convins, că bogăția culturală a Moldovei va avea de câștigat și prin menținerea relațiilor de apropiere cu statele europene. Unitate prin diversitate – este lozinca Uniunii Europene, ceea ce constituie o garanție în plus în ce privește protecția drepturilor și incluziunea minorităților etnice.

Eu voi promova în continuare conceptul de națiune civică moldovenească, care să ne consolideze pe toți ca cetățeni ai țării, oferindu-ne în același timp dreptul și libertatea de a ne autoidentifica etnic, cultural și lingvistic, fiecare după cum simte și înțelege.

4.5 Reintegrarea teritorială a Republicii Moldova, soluționarea problemei transnistrene

Reintegrarea țării trebuie să fie unul din obiectivele de bază ale viitorului șef de stat. Voi preveni orice tentativă de a distruge statul Republica Moldova prin tertipuri care exploatează problema transnistreană și pot conduce la ruperea țării în bucăți.

Ca Președinte, voi face ceea ce a lipsit în ultimii mai mult de șapte ani – mă voi implica la nivelul de șef al statului pentru a avansa în procesul de negocieri și pentru a progresa în identificarea unei soluții cuprinzătoare de reintegrare a celor două maluri ale Nistrului. Această soluție trebuie să respecte suveranitatea, independența și integritatea Republicii Moldova. Soluția federalizării este inacceptabilă și aceasta este o poziție de principiu pe care o voi susține în calitate de Președinte.

Sunt convins că reintegrarea țării se poate realiza doar prin dialog deschis cu partenerii și forurile internaționale, doar prin atingerea unui compromis rezonabil între cele două maluri ale Nistrului. În acest sens, salut continuarea cu efortul Președinției germane a OSCE, după o pauză de doi ani, a negocierilor în formatul 5+2. Voi susține Guvernul și Parlamentul ca acest proces să fie consistent și să ne apropie de soluționarea conflictului transnistrean. Trebuie să fim mult mai angajați în protejarea drepturilor omului în regiunea transnistreană, în primul rând, a drepturilor celor circa 300 de mii de cetățeni ai Republicii Moldova care locuiesc în raioanele de est.

Pentru a putea apăra interesele naționale, dar și pentru a deservi cât mai bine activitatea agenților economici și libertatea de circulație a populației de pe ambele maluri ale Nistrului, vom continua efortul de eficientizare a controlului la frontiera moldo-ucraineană pe segmentul transnistrean, pornind cu instituirea controlului comun la punctul internațional de trecere Pervomaisc-Cuciurgan. În plan intern voi promova deschiderea căilor de contact pentru oameni, comerț, afaceri, un exemplu nu doar simbolic fiind podul de la Gura Bâcului. Voi susține o strategie de reglementare care să îmbine avantajele pentru oamenii de pe cele două maluri ale Nistrului cu obiectivul consolidării statului Republica Moldova.

Recâștigarea încrederii între cele două maluri ale Nistrului necesită timp și multă răbdare. Iată de ce avem nevoie de un Președinte care să aibă determinarea și deschiderea de a avansa în procesul de negociere. Soluțiile rapide ale rezolvării conflictului sunt fie nerealiste, fie orientate împotriva interesului național al Republicii Moldova. Vă asigur că voi avea calmul, răbdarea și tenacitatea necesare pentru o soluție bună în problema transnistreană.

5. CALEA SPRE UNIUNEA EUROPEANĂ – PRIORITATEA EXTERNĂ ȘI INTERNĂ A MOLDOVEI

În noiembrie 2013, la summitul Parteneriatului Estic de la Vilnius, Republica Moldova a parafat Acordul de Asociere cu Uniunea Europeană. Atunci am înmănat personal liderilor europeni o carte în care PDM a adunat acele așteptări, pe care moldovenii le au de la procesul de integrare, „Respect pentru oamenii Moldovei”. Iar în iunie 2014, la Bruxelles, țara noastră a semnat Acordul de Asociere RM–UE, incluzând Acordul de Liber Schimb în domeniul comercial, ceea ce reprezintă angajamentul principal de politică externă al statului Republica Moldova.

În același timp, Republica Moldova este parte a CSI, în cadrul căruia, de asemenea, beneficiem de un Acord de Liber Schimb comercial. Eu am optat și voi opta pentru a păstra relațiile cu partenerii noștri din Est, ceea ce nu contravine integrării europene.

Acordul de Asociere RM-UE conectează pe termen lung economia moldovenească la economia europeană, asigurându-ne o mare piață de desfacere pentru exporturile noastre. Chiar în anul în care a fost semnat, exporturile noastre către țările Uniunii Europene au depășit 50% din total, iar în anul următor, 2015, ponderea lor a trecut deja de 60%.

Investițiile străine directe în economia națională provin și ele în proporție de peste 50% din Uniunea Europeană. Pașii făcuți în ultimii ani ne-au plasat clar pe drumul european și nu avem decât să continuăm pe acest drum.

Pentru următorii 4 ani avem nevoie să intensificăm relațiile noastre cu Uniunea Europeană. Scopul nostru final e clar, aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană, ceea ce înseamnă, mai întâi, că trebuie să îndeplinim criteriile de aderare. În jurul acestui obiectiv trebuie să unificăm societatea moldovenească, ca să înlocuim scandalurile politice prin lucrul împreună.

Ca viitor Președinte al Republicii Moldova îmi asum un obiectiv concret al următorilor 4 ani, ca țara noastră să îndeplinească criteriile necesare și să depună cererea oficială de aderare la Uniunea Europeană – aceasta va fi prioritatea absolută a politicii interne și externe moldovenești. Înainte de a întreprinde acest demers oficial voi supune unui referendum național propunerea de a adera la UE, astfel încât cetățenii să se pronunțe și să nu rămână loc de speculații.

Am încredere că, odată trecut acest test, drumul european al Republicii Moldova va deveni ireversibil și că, oricât de lung se va dovedi el, capătul lui va fi atins fără îndoială.

APELUL LUI MARIAN LUPU: ALEGEȚI UN PREȘEDINTE AL TUTUROR CETĂȚENILOR MOLDOVEI

Schimbarea în bine a Moldovei necesită un efort important din partea viitorului președinte și în genere a conducerii țării. Dar schimbarea nu poate fi profundă și durabilă dacă ea nu se face cu acordul și cu participarea majorității absolute a cetățenilor, cu o societate unită.

De aceea, e nevoie de implicarea moldovenilor în această schimbare în bine – implicare prin vot, implicare prin participare la dialogul conducătorilor cu societatea, implicare prin activitate mai bună a fiecăruia la locul lui.

În programul meu propun o schimbare în bine treptată și consistentă, la capătul căreia vom putea spune cu toții că 4 ani de zile au trecut cu folos pentru Republica Moldova. Vreau ca în 2020 să putem spune că Moldova a progresat sub toate aspectele.

Vreau ca în 4 ani de zile să avem o țară care oferă locuri de muncă mai multe și mai bine plătite, care dă copiilor și tinerilor o educație de calitate mai bună, care acordă pensii mai bune vârstnicilor ei, care are mai mare grijă de pacienții din spitale și dispensare, care are o economie mai competitivă și un volum mai mare al exporturilor, care înregistrează o scădere a plecărilor în străinătate și o întoarcere a unora dintre cei care au plecat. Vreau pentru 2020 o Moldovă cu drumuri mai bune, cu mai multe localități și gospodării branșate la rețele de apă, canalizare și gaz, cu o justiție independentă și cu o clasă politică mai curată, cu locuri publice mai sigure și cu o administrație mai eficientă, în serviciul cetățenilor. Cetățenii vor aceste lucruri, le-am discutat cu ei în acești ani, dar și în această campanie prezidențială. Din dorințele oamenilor din Moldova și din potențialul de a le satisface pe care îl deține PDM este făcută Platforma mea electorală.

Scopul meu este o Moldova europeană, puternică și prosperă! Pentru această Moldovă vă chem să mă susțineți, să mergem împreună spre realizarea aspirațiilor noastre!

Marian LUPU

Candidatul PDM la funcția de
Președinte al Republicii Moldova

